

SAYI : 2020/5147-S.20.8210
BAŞVURU NO : 2019/17432
KARAR TARİHİ : 01/04/2020

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN :
BAŞVURUYA KONU İDARE : MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
BAŞVURUNUN KONUSU : Muafiyet talebinin değerlendirilmesi hk.
BAŞVURU TARİHİ : 03/10/2019

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Başvuran ... Kurumumuza yapmış olduğu 03/10/2019 tarihli başvuruda özetle, 30/05/2011 tarihinde mezun olduğu Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi İlahiyat Önlisans Programı'nda Din Psikolojisi ve Din Sosyolojisi derslerinden başarılı olduğunu, 15/09/2018 tarihinde Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne kayıt olduğunu, söz konusu derslere ilişkin muafiyet işlemlerinin yapılmadığını fark ederek ilgili idareye 18/09/2019 tarihinde başvuruda bulunduğunu, 19/09/2019 tarihinde idare tarafından muafiyet ve intibak işlemlerinde herhangi bir problem görülmediği yanıtının verildiğini, ancak söz konusu derslerin içeriklerinin aynı olduğunu ifade etmekte olup Din Psikolojisi ve Din Sosyolojisi derslerinden muaf sayılmayı talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Kurumumuzun 10/12/2019 tarihli ve ... sayılı bilgi-belge isteme yazısına cevaben gönderilen Marmara Üniversitesi Rektörlüğü'nün 06/01/2020 tarih ve ... sayılı yazısı ve eklerinde özetle; istenilen belgelerin bir kısmı iletilmiş ancak uyumsuzluk konusuna ilişkin hukuki ve teknik açıklama yapılmamıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında; “Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler” hükmü,

4. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun “Kurumun görevi” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; “Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı

içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.” hükmünü amirdir.

5. 04/11/1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun “Yükseköğretim Kurulunun Görevleri” başlıklı 7’nci maddesinin (e) bendinde; *“e) Yükseköğretim kurumlarında eğitim-öğretim programlarının asgari ders saatlerini ve sürelerini, öğrencilerin yatay ve dikey geçişleriyle ve yüksekokul mezunlarının bir üst düzeyde öğrenim yapmalarına ilişkin esasları Üniversitelerarası Kurulun da görüşlerini alarak tespit etmek,” hükmünü;* **“Fakülte Yönetim Kurulu” başlıklı 18’inci maddesinin ikinci fıkrasında;** *“...Öğrencilerin kabulü, ders intibakları ve çıkarılmaları ile eğitim- öğretim ve sınavlara ait işlemleri hakkında karar vermek.” hükmünü;* **“Diploma alma, ders kredilerinin hesaplanması, öğrencilik haklarından yararlanma ve sınavlar” başlıklı 44 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında;** *“... diğer yurt içi ve yurt dışı yükseköğretim kurumlarından alınan derslerin kredilerinin intibakının sağlanması; ilgili programın tamamlanmasına yönelik önceden kazanılmış yeterliliklerin tanınması; farklı diploma programlarından bazı derslerin alınmasıyla yandal veya çift anadal yapılması; diploma alınabilmesi için, uygulama, teorik, uzaktan veya açıköğretim özellikleri ile (...) (2) (...) (3) eğitim-öğretimin devamına ilişkin diğer hususlar, Yükseköğretim Kurulunun bu konularda belirlediği temel ilkelere uygun olarak yükseköğretim kurumları senatoları tarafından belirlenir.... Yatay geçiş ve çift ana dal eğitiminin usul ve esasları ile azami öğrenim süreleri, lisansüstü eğitim usul ve esasları ile öğrenim süreleri Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir...” hükmünü amirdir;*

6. 24/04/2010 tarih ve 27561 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin ‘Sonuçların ilanı ve intibak programı’ başlıklı 8’inci maddesinin birinci fıkrasında *“Her bir diploma programına yatay geçiş için başvuran adayların değerlendirme sonuçları, ilgili yükseköğretim kurumunun internet sayfasında duyurulur. Yatay geçiş hakkı kazananlara kendileri hakkındaki karar yazılı olarak tebliğ edilir.”* denilmekte; **‘Kurumlararası yatay geçiş’ başlıklı 11’inci maddesinin onuncu fıkrasında;** *“(Değişik:RG-18/3/2016-29657) Yatay geçişle gelen öğrencilerin önceki diploma programından aldığı ve başarılı olduğu derslerin intibakının yapılarak, bu derslere ilişkin daha önce alınan notlar transkripte işlenir ve not ortalamasına eklenir.”* denilmekte; **‘Diğer Yükseköğretim Kurumlarından Geçiş’ başlıklı 13’üncü maddesinin üçüncü fıkrasında;** *“İkinci fıkra kapsamına girmeyen bir gerekçe ile birinci fıkra kapsamındaki yükseköğretim kurumlarından ilişigi kesilen öğrenciler, ilişkilerinin kesildiği tarihten itibaren iki yıl içinde diğer yükseköğretim kurumlarına geçiş için başvurabilir. Bu başvurular kurumlararası yatay geçiş hükümlerine göre değerlendirilir.”* denilmektedir.

7. 20/08/2015 tarihli ve 29451 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Marmara Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim - Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin; ‘ Tanımlar’ başlıklı 3’üncü maddesinde; İntibak Komisyonu *“Bölüm Başkanlığı önerisi ve Birim Yönetim Kurulu onayı ile belirlenen en az üç öğretim üyesinden oluşan komisyonu,”* şeklinde tanımlanmaktadır. **‘Yeniden kayıta muafiyet’ başlıklı 33’üncü maddesinde;**

“Öğrencinin muafiyet talebinde bulunması halinde, ilgili programın intibak komisyonu öğrencinin önceden okuduğu dersleri değerlendirerek hangilerinden muaf tutulacağını birim yönetim kuruluna önerir. Bu durumda, muaf tutulan derslerin toplam kredisi ve programın yarıyıl/yıl başına düşen ortalama kredisi dikkate alınarak bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde belirtilen süreden düşülecek yarıyıl/yıl sayısı belirlenir. İntibak komisyonunun önerisi birim yönetim kurulu tarafından karara bağlanır. Üniversiteye ilk kayıttan itibaren on iş günü içinde yapılmayan muafiyet talepleri kabul edilmez.” denilmektedir.

8. 28/07/2015 tarihli ve 337-6 sayılı Senato Kararı ile onaylanan Marmara Üniversitesi Muafiyet ve İntibak İşlemleri Yönergesi'nin ‘Muafiyet ve İntibak’ başlıklı 6’ncı maddesinde; “... (7) Muaf sayılması istenen bir dersin adının, muaf sayılacak ders ile birebir aynı olması gerekmez. Ders değerlendirmesinde, dersin içeriğinin eşdeğer; Ders Saati, Kredisi, AKTS değerlerinin ise eşit veya daha fazla olması gerekmektedir. Lisansüstü programlarda, muafiyet talep edilen dersin birebir eşdeğeri bulunmasa dahi, dersin içeriği İntibak Komisyonu tarafından uygun bulunduğu takdirde söz konusu ders, Başarı Durum Belgesine beşinci fıkrada belirtilen hususlara uygun olarak eklenir... (9) Muafiyet ve intibak işlemlerinin sonuçlarına yönelik itirazlar, Birim Yönetim Kurulu Kararının bölüm sekreterliklerince öğrenciye bildirildiği tarihten itibaren en geç 5 (beş) iş günü içinde ilgili birime yapılır.” denilmektedir.

IV. KAMU DENETÇİSİ SN. ARIF DÜLGER’İN KAMU BAŞDENETÇİSİ’NE ÖNERİSİ

9. Başvuranın iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirilerek hazırlanan “Tavsiye Kararı Önerisi” Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

10. Başvuru, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi öğrencisi başvuranın Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi İlahiyat Önlisans Programına devam ederken almış olduğu derslerden Din Psikolojisi ve Din Sosyolojisi derslerinin de intibakının yapılması talebi hakkındadır.

11. Dosya kapsamının incelenmesinden; başvuranın Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi İlahiyat Önlisans Programını tamamlayarak 30/05/2011 tarihinde mezun olduğu, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’ne İlahiyat Lisans Tamamlama şeklinde 15/09/2018 tarihinde kaydolduğu, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi İlahiyat Önlisans Programında almış olduğu derslerin muafiyet işlemlerinin yapılması amacıyla Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İntibak Komisyonu tarafından hazırlanan 19/08/2019 tarihli Öğrenci Ders İntibak Formu’nun 04/09/2019 tarih ve 2019/30 sayılı Fakülte Yönetim Kurulu tarafından onaylandığı, başvuranın 18/09/2019 tarihinde Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğrenci İşleri Başkanlığına Anadolu Üniversitesi’nde almış olduğu Din Psikolojisi ve Din Sosyolojisi adlı derslerin de intibakının yapılması talebi ile başvuruda bulunduğu, başvuru dilekçesinde Marmara Üniversitesince intibakın yapılmasını talep ettiği derslerin adlarının da aynı olduğu ve kredilerinin Anadolu Üniversitesi’nde yer alan derslerden daha az olduğu bilgilerinin yer aldığı ancak anılan yükseköğretim kurumu tarafından 19/09/2019 tarihli

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

ve ... sayılı yazı ile “*intibak cetvelinin yeniden incelendiği yapılan işlemde bir problem görülmediği*” şeklinde yanıt verilerek talebin reddedildiği, başvuranın anılan ret yanıtını takiben Kurumumuza başvuruda bulunduğu görülmektedir.

12. Marmara Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim - Öğretim ve Sınav Yönetmeliği’nde ilgili programın intibak komisyonunun öğrencinin önceden okuduğu dersleri değerlendirerek hangilerinden muaf tutulacağını birim yönetim kuruluna önereceği ifade edilmekte, İntibak komisyonunun önerisinin birim yönetim kurulu tarafından karara bağlanacağı hükmü yer almaktadır (bkz. 7 no’lu prg.). Anılan yükseköğretim kurumu tarafından Senato Kararı ile de muafiyet ve intibak işlemlerine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir (bkz. 8 no’lu prg.). Buna göre, muaf sayılması istenen bir dersin adının, muaf sayılacak ders ile birebir aynı olmasının gerekmeyeceği, ders değerlendirmesinde, dersin içeriğinin eşdeğer; Ders Saati, Kredisi, AKTS değerlerinin ise eşit veya daha fazla olmasının gerektiği ifade edilmiş ayrıca intibak işlemlerine ilişkin itirazın Birim Yönetim Kurulu Kararının bölüm sekreterliklerince öğrenciye bildirildiği tarihten itibaren en geç 5 (beş) iş günü içinde yapılacağı kurala bağlanmıştır.

13. Bu çerçevede somut olay ve dosyadaki bilgi ve belgeler incelendiğinde; intibak cetveline ilişkin Yönetim Kurulu kararının başvurana ne zaman bildirildiği bilgisi tespit edilememekle birlikte başvuranın yeniden inceleme ve Din Psikolojisi ve Din Sosyolojisi derslerinin intibakının yapılması taleplerinin dilekçenin alındığı ertesi gün sonuçlandırılarak son derece kısa süre içerisinde yanıtlandığı, anılan yanıt yazısında başvuranın talebinin hangi tarihte ve hangi merci ya da yükseköğretim kurumunun hangi organı tarafından incelendiğinin belirtilmediği, yeniden İntibak Komisyonun toplanıp toplanmadığı, başvuranın muaf tutulmayı talep ettiği derslerin içeriklerinin karşılaştırılıp karşılaştırılmadığı, başvuran tarafından yapılan itirazın Birim Yönetim Kurulu Kararının bölüm sekreterliklerince öğrenciye bildirildiği tarihten itibaren en geç 5 (beş) iş günü içinde yapıp yapılmadığının değerlendirilmediği, dolayısıyla talebin reddine ilişkin hukuki veya esasa ilişkin herhangi bir gerekçenin sunulmadığı görülmektedir. Bu itibarla, başvuranın intibak eşdeğerlik tablosuna ilişkin yapmış olduğu 18/09/2019 tarihli itirazın İdare nezdinde incelendiğine ilişkin tereddüt oluşmuştur.

14. Tüm dosya kapsamı değerlendirildiğine; İdarenin 2547 sayılı Kanun ile kendisine verilen görevleri yerine getirmek üzere Senato Kurulunca intibak işlemlerine ilişkin karar aldığı, anılan Senato kararında muafiyet ve intibakın İntibak Komisyonu tarafından derslerin içerik ve AKTS’lerine göre yapılacağına kurala bağlandığı ayrıca öğrencilerin intibak kararına ilişkin itirazları için süre sınırlaması getirildiği anlaşılmakta ancak İdare tarafından gerek başvuru süresi gerek talebin esasına ilişkin usulünce bir incelemeye ilişkin bilgiye 19/09/2019 tarihli ve ... yazıda verilmediği, Kurumumuza İdarece iletilen yazı ve eklerinde de değerlendirme yapıldığına ilişkin bilgi ve belgeye rastlanmadığından Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’nin 19/09/2019 tarihli ve ... yazı ile gerçekleştirdiği başvuranın talebinin reddi yönündeki işlemin hukuka ve hakkaniyete uygun olmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

15. İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “İyi yönetim ilkeleri” başlıklı 6’ncı maddesinde yer verilmiş olup

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytinoluk Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.Evrak teyidi

<https://sikayet.ombudsman.gov.tr/sorgula/> adresinden XXXX-XXXX-XXXX kodu ile yapılabilir.

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi tarafından başvurana iletilen yazıda ret gerekçesinin yer almadığı ayrıca başvuru yollarının gösterilmediği anlaşılmakta olup İdarenin ‘kararların gerekçeli’ olması ve ‘başvuru yolunun gösterilmesi’ ilkelerine uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

16. 6328 sayılı Kanununun 21’inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Tavsiye Kararının idareye tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde idare tarafından herhangi bir eylem ya da işlem tesis edilmezse (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup İstanbul Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle,

Marmara Üniversitesi Rektörlüğü İlahiyat Fakültesi’nin 19/09/2019 tarihli ve ... yazı ile yapmış olduğu işlemi geri alınarak başvuranın 18/09/2019 tarihli dilekçesinin ilgili mevzuatı ve 28/07/2015 tarihli ve ... sayılı Senato Kararı ile onaylanan Marmara Üniversitesi Muafiyet ve İntibak İşlemleri Yönergesi uyarınca yeniden değerlendirmesi yönünde **MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE TAVSİYEDE BULUNULMASINA,**

6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20’nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, **MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ** tarafından bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Kararın, **BAŞVURANA** ve **MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE** tebliğine, Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır

Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi